

## **In gesprek over de ontwikkeling van Groeningen**

Hoe gaan wij de komende jaren in de laagveengordel Groeningen om met de ontwikkelingen in de landbouw? Dat was het centrale thema tijdens de netwerkbijeenkomst van Groeningen op 5 juli in de CazemierBoerderij Tolbert. Zo'n 70 vertegenwoordigers van overheden, natuurorganisaties, het onderwijs en de landbouw waren naar het Westerkwartier gekomen om het te hebben over de transitie van de landbouw in Groeningen. Er waren drie plenaire presentaties en twee workshops, waaronder één over Buffer +.

### **Anders omgaan met land en water**

Hetty Mathijssen van de provincie Groningen (leadpartner van Buffer +) legde uit welke problemen en uitdagingen in Groeningen spelen: veenoxidatie en de CO<sub>2</sub>-uitstoot die dat met zich meebrengt, bodemdaling en problemen met de waterhuishouding. Om in het laagveengordelgebied te kunnen wonen, werken en recreëren mét ruimte voor de landbouw, moeten we in de toekomst anders omgaan met het land en het water. Hetty gaf voorbeelden over onderzoek dicht bij huis en in Duitsland. In Groningen wordt onderzoek gedaan naar de biodiversiteit met behulp van bijen. In de bijenkasten zijn een soort borstels bevestigd. Bijen die binnenvliegen laten pollen op die borstels achter. Op die manier kan de kwaliteit van biodiversiteit onderzocht worden. In Duitsland wordt ervaring opgedaan met het maken van veenvrije potgrond op basis van riet en 'marine flotsam', plantenresten die aanspoelen uit de zee. Zo hoeft er geen veen meer afgegraven te worden voor commercieel gebruik. Ook liet Hetty zien hoe in BUFFER+ wordt gewerkt aan verdienmodellen in (vernatte) veengebieden.

### **Leren van elkaar**

Nanouk Wiersema van de gemeente Westerkwartier vertelde over de innovatiewerkplaats, waar inwoners, ondernemers, bedrijven, ambtenaren, docenten en studenten met elkaar praten over maatschappelijke uitdagingen. Daarbij gaat het om leren mét en ván elkaar. Het doel van de innovatiewerkplaats is het innovatievermogen van de regio versterken.

### **Hoe bereiken we elkaar?**

Na twee korte inleidingen was het tijd om met elkaar in gesprek te gaan. Centrale vragen waren: hoe bereiken we mensen en hoe krijgen we mensen mee in de ontwikkeling van Groeningen? 'Heb waardering voor wat er al is in de omgeving' vond een deelnemer aan de workshop. 'Maak gebruik van positieve voorbeelden van lokale ambassadeurs' suggereerde een ander. Belangrijk is het vertrouwen van de omgeving op te bouwen. Daarvoor is het nodig om informatie op een toegankelijke manier aan te bieden. Ook is het goed om meer bij elkaar in de keuken te kijken om zo meer begrip voor elkaar te krijgen.

### **Mensen breed betrekken**

Hetty Mathijssen vatte de workshop samen met de oproep om in de komende tijd meer kennis te delen. Daarbij moet de omgeving breed betrokken worden.